

DSPACE: เมทาดาทา และ QUALIFIED DC

เมทาดาทาคืออะไร

- การอธิบายเกี่ยวกับข้อมูล (Data about Data) หรือพรรณนา
วัตถุประสงค์ ประกอบด้วยลักษณะทางบรรณานุกรมและ
ลักษณะทางกายภาพอย่างมีแบบแผน เพื่อให้ข้อมูลทำงาน
ร่วมกัน **สื่อสารระหว่างกัน แลกเปลี่ยน** และนำไปใช้ประโยชน์
ต่อไปได้ [อริศรา สิงห์ปิ่น, 25??]

เมทาดาทากับ DSPACE

- DSPACE ใช้ชุดข้อมูลเมทาดาทาที่เรียกว่า **QUALIFIED DUBLIN CORE** ตามรูปแบบของ Library Application Profile ซึ่งเป็นชุดข้อมูลเมทาดาทามาตรฐานสากลที่กำหนดโดยองค์กร Dublin Core Metadata Initiative (DCMI) [URL: <http://dublincore.org/>] เพื่อใช้อธิบายเนื้อหาและบริบทของข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือดิจิทัล

DUBLIN CORE (DC)

- DSPACE ใช้ DUBLIN CORE -> QUALIFIED DUBLIN CORE
- SCHEMA = 'dc'
- DUBLIN CORE มี 15 elements
  - ▣ เช่น dc.Title, dc.Author, dc.Subject, dc.Description
- QUALIFIED DUBLIN CORE = 15 elements + qualifiers (ส่วนขยาย)
  - ▣ เช่น dc.Title.alternative, dc.Contributor.author,
dc.Contributor.editor, dc.Subject.lcsh, dc.Subject.mesh,
dc.Description.abstract

DUBLIN CORE (DC)

- เป็น FIELD พื้นฐานที่จำเป็นเพื่อให้ผู้สร้างสารสนเทศสามารถลงรายการได้ด้วยตนเอง
- ใช้ได้กับสารสนเทศทุกรูปแบบ

ชื่อเรื่อง: TITLE

SIMPLE DC

- ชื่อเรื่อง `dc.title`

QUALIFIED DC

- ชื่อเรื่องหลัก `dc.title`
- ชื่อเรื่องรอง `dc.title.alternative`

ผู้แต่งหลัก: CREATOR

SIMPLE DC

- ผู้แต่งหลัก   dc.creator

QUALIFIED DC

- [ห้ามใช้งาน]   dc.creator

ผู้ร่วมงาน: CONTRIBUTOR

SIMPLE DC

- -

QUALIFIED DC

- ผู้แต่ง dc.contributor.author
- ที่ปรึกษา dc.contributor.advisor
- บรรณาธิการ dc.contributor.editor
- ผู้วาดภาพประกอบ dc.contributor.illustrator
- ผู้ร่วมงานอื่นๆ dc.contributor.other
- ผู้ร่วมงานอื่นๆ dc.contributor (สำหรับผู้ร่วมงานที่ไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน)

ประเภท: TYPE

SIMPLE DC

- ประเภท `dc.type`

QUALIFIED DC

- ประเภท `dc.type`

สำนักพิมพ์: PUBLISHER

SIMPLE DC

- สำนักพิมพ์   dc.publisher

QUALIFIED DC

- สำนักพิมพ์   dc.publisher

รูปแบบ: FORMAT

SIMPLE DC

- รูปแบบ `dc.format`

QUALIFIED DC

- รูปแบบ `dc.format`
- ความยาว `dc.format.extent`
- สื่อ `dc.format.medium`
- MIME Type `dc.format.mimetype`

วันที่: DATE

SIMPLE DC

- วันที่ `dc.date`

QUALIFIED DC

- วันที่ `dc.date`
- วันที่ครอบครอง `dc.date.accessioned`
- วันที่เข้าถึงได้ `dc.date.available`
- วันที่จดลิขสิทธิ์ `dc.date.copyright`
- วันที่ผลิต `dc.date.created`
- วันที่เผยแพร่ `dc.date.issued`
- วันที่ส่ง `dc.date.submitted`
- วันที่ปรับปรุงข้อมูล `dc.date.updated`

ลักษณะ: DESCRIPTION

SIMPLE DC

- ลักษณะ `dc.description`

QUALIFIED DC

- ลักษณะ `dc.description`
- บทคัดย่อ `dc.description.abstract`
- ประวัติการเก็บรักษา `dc.description.provenance`
- ผู้สนับสนุน `dc.description.sponsorship`
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ `dc.description.statementsofresponsibility`
- สารบัญ `dc.description.tableofcontents`
- ตัวบ่งชี้รายละเอียด `dc.description.uri`
- รุ่นของสารสนเทศ `dc.description.version`

รหัส/ตัวบ่งชี้: IDENTIFIER

SIMPLE DC

- รหัส/ตัวบ่งชี้ `dc.identifier`

QUALIFIED DC

- รหัส/ตัวบ่งชี้ `dc,identifier`
- ข้อมูลอ้างอิง `dc.identifier.citation`
- เลขประจำเอกสารราชการ `dc.identifier.govdoc`
- เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ `dc.identifier.isbn`
- เลขมาตรฐานสากลทางดนตรี `dc.identifier.ismn`
- เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร `dc,identifier.issn`
- SICI `dc.identifier.sici`
- SLUG `dc.identifier.slug`
- รหัส/ตัวบ่งชี้อื่นๆ `dc.identifier.other`
- รหัส/ตัวบ่งชี้ชนิด URI `dc,identifier.uri`

หัวข้อเรื่อง: SUBJECT

SIMPLE DC

- หัวเรื่อง `dc.subject`

QUALIFIED DC

- คำค้นทั่วไป `dc.subject`
- หมวดหมู่ที่กำหนดเอง `dc.subject.classification`
- DDC `dc.subject.ddc`
- LCC `dc.subject.lcc`
- LCSH `dc.subject.lcsh`
- MeSH `dc.subject.mesh`
- หัวเรื่องที่กำหนดเอง `dc.subject.other`

ภาษา: LANGUAGE

SIMPLE DC

- ภาษา `dc.language`

QUALIFIED DC

- รูปแบบภาษา (NON-ISO) `dc.language`
- รูปแบบภาษา (ISO) `dc.langauge.iso`
- รูปแบบภาษา (rfc3066) `dc.language.rfc3066`

เรื่องที่เกี่ยวข้อง: RELATION

คิดดี

SIMPLE DC

- เรื่องที่เกี่ยวข้อง `dc.relation`

QUALIFIED DC

- มีส่วนประกอบ `dc.relation.haspart`
- มีฉบับ `dc.relation.hasversion`
- อยู่บนพื้นฐานของ `dc.relation.isbasedon`
- เป็นอีกรูปแบบของ `dc.relation.isformatof`
- เป็นส่วนหนึ่งของ `dc.relation.ispartof`
- เป็นส่วนหนึ่งของชุด `dc.relation.ispartofseries`
- ถูกอ้างถึงโดย `dc.relation.isreferencedby`
- ถูกแทนที่โดย `dc.relation.isreplacedby`
- เป็นฉบับของ `dc.relation.isversionof`
- ต้องการ `dc.relation.requires`
- แทนที่ `dc.relation.replaces`
- URI ของเรื่องที่เกี่ยวข้อง `dc.relation.uri`

สถานที่และเวลา: COVERAGE

SIMPLE DC

- สถานที่และเวลา   dc.coverage

QUALIFIED DC

- สถานที่   dc.coverage.spatial
- เวลา   dc.coverage.temporal

สิทธิ: RIGHTS

SIMPLE DC

- สิทธิ `dc.rights`

QUALIFIED DC

- เจ้าของสิทธิ `dc.rights.holder`
- URI ของสิทธิ `dc.rights.uri`

ต้นฉบับ: SOURCE

SIMPLE DC

- ต้นฉบับ `dc.source`

QUALIFIED DC

- ต้นฉบับ `dc.source`
- URI ของต้นฉบับ `dc.source.uri`

AUDIENCE: ผู้รับสาร

SIMPLE DC

- ...

QUALIFIED DC

- ผู้เป็นสื่อกลาง/ผู้รับสาร   dc.audience.mediator
- ระดับการศึกษา   dc.audience.educationlevel

คู่มือสาร: A-02 : เมทาดาทาที่ใช้ในงานใน DSPACE
หรือไปที่

Administrative > Registries > Metadata

METADATA SCHEMA ใน DSPACE

- DSPACE สับสนุนการทำงาน SCHEMA หลายรูปแบบ
- METADATA SCHEMA ของ DSPACE อยู่ใน METADATA REGISTRY
- ตามค่าเริ่มต้นของระบบ เป็น QUALIFIED DC
- ผู้ใช้สามารถเพิ่ม แก้ไข ลบ SCHEMA ได้
- ผู้ใช้สามารถเพิ่ม แก้ไข ลบ ELEMENTS ภายใต้ SCHEMA ได้
- ผู้ใช้สามารถย้าย ELEMENTS จาก SCHEMA หนึ่งไปยังอีก SCHEMA หนึ่งได้

ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ DC

DUBLIN CORE METADATA INITIATIVE

<http://dublincore.org/>

หมายเหตุ: อาจจะไม่ตรงกับใน DSPACE